

Vergaderjaar 2015–2016

34 362

Rapport van de Onderzoekscommissie Ontnemingschikking

Nr. 4

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 12 december 2015

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over de brief van 9 december 2015 inzake het Rapport Onderzoekscommissie ontnemingsschikking en Rapport Erfgoedinspectie (commissie Oosting) (Kamerstuk 34 362, nr. 1).

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft deze vragen beantwoord bij brief van 12 december 2015. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ypma

De griffier van de commissie,
Nava

1

Wat is de reden dat u noch na uw eerste gesprek in mei 2015, noch na uw tweede gesprek met de heer Haan in juni 2015, een kopie van de anonieme brief heeft overlegd aan de Onderzoekscommissie Ontnemingschikking (hierna: de onderzoekscommissie) die zoals u wist inmiddels in opdracht van de Tweede Kamer onderzoek deed naar de schikkingsovereenkomst?

Onder voorwaarde van strikte vertrouwelijkheid heeft de journalist van Nieuwsuur mij op 29 mei 2015¹ een kopie van de brief voorgelegd (zie ook de verklaring van Nieuwsuur d.d. 10 december 2015). Ik had de brief tot op dat moment nooit gezien. Net als Nieuwsuur heeft de Tweede Kamer ook nooit kunnen vaststellen of de originele brief daadwerkelijk is verzonden of aangekomen (zie ook de verklaring van Nieuwsuur d.d. 19 juni 2015). Ik ben hier tijdens de Raming op 22 juni 2015 ook uitvoerig op ingegaan (Kamerstuk 34 183, nr. 33) Ik heb de mij gevraagde vertrouwelijkheid gegarandeerd en ook steeds gerespecteerd. Ik heb gehandeld in lijn met die expliciet toegezegde strikte vertrouwelijkheid.

2

Hoe reflecteert u achteraf bezien op uw handelen door de brief tot tweemaal toe niet in handen van de onderzoekscommissie te stellen, maar in plaats daarvan te vernietigen?

De brief heb ik niet tweemaal in handen gehad. De originele brief heb ik immers nooit ontvangen. Zoals ik tijdens de Raming d.d. 22 juni 2015 al heb aangegeven zag ik de brief voor het eerst toen de journalist van Nieuwsuur die mij op 29 mei 2015 voorlegde. De journalist heeft mij die kopiebrief onder voorwaarde van strikte vertrouwelijkheid voorgelegd. Die vertrouwelijkheid heb ik gegarandeerd en steeds gerespecteerd. Dat is waar ik als Kamervoorzitter voor sta.

3

Is door de heer Haan letterlijk aan u verzocht om de vertrouwelijke brief te vernietigen? Zo nee, wat is wel letterlijk door de heer Haan aan u te verstaan gegeven over wat er na afloop van het gesprek op 17 juni 2015 met de vertrouwelijke brief diende te gebeuren?

De journalist van Nieuwsuur heeft mij de brief op 29 mei 2015 – en dus niet op 17 juni 2015 – onder voorwaarde van strikte vertrouwelijkheid voorgelegd. Hij verzocht mij te garanderen dat de kopie niet zou gaan zwerven en de inhoud daarvan op enig moment openbaar zou worden. Ik had die brief tot op dat moment nooit gezien. Ik heb de gevraagde vertrouwelijkheid gegarandeerd. In lijn daarmee heb ik de kopie van de brief, die ik ontving slechts met het doel om na te gaan of de brief bij ons bekend was, nadat ik dat had laten onderzoeken, vernietigd.

4

Hoe verhoudt het bericht van de Griffier aan het presidium op 18 juni 2015 dat u als Voorzitter de brief nooit onder ogen hebt gehad, zich tot de toelichting in diezelfde brief van 18 juni waarin de Griffier stelt dat op het secretariaat van de Voorzitter en Griffier anonieme brieven op hoofdlijnen op inhoud worden gescand?

Ik heb de anonieme brief, tot de journalist van Nieuwsuur mij die op 29 mei 2015 voorlegde, nooit onder ogen gehad. De algemene regel dat anonieme brieven op het secretariaat van de Voorzitter op hoofdlijnen op inhoud worden gescand, brengt in die constatering geen verandering. Niemand in de organisatie heeft de originele brief van 10 november 2014 gezien.

¹ En niet op 28 mei 2015, zoals wordt vermeld in het rapport van de Commissie Oosting.

Zoals ik tijdens de Raming d.d. 22 juni 2015 al heb gezegd, is niet vast te stellen of de originele brief van 10 november 2014 door de schrijver ervan is verzonden noch of die brief bij de Tweede Kamer is aangekomen (zie ook de verklaring van Nieuwsuur d.d. 19 juni 2015). Feit is dat niemand de brief heeft gezien en de brief ook nooit is aangetroffen.

5

Wat is de reden dat u na het tweede gesprek met de heer Haan waarin hij u vroeg om bij uw medewerkers na te gaan of herinnering aan de inhoud van de brief bestond, slechts met een van de medewerkers heeft gesproken en niet met alle vier door u persoonlijk?

Dit is onjuist vermeld in het rapport van de onderzoekscommissie. Ik heb na het eerste gesprek met de journalist van Nieuwsuur persoonlijk de vraag uitgezet bij mijn directe medewerkers of de brief bestond en/of bekend was.

6

Heeft u contact gehad met bewindspersonen over de signalen die zij ontving over deze kwestie? Zo ja, met wie, wanneer en wat was de strekking van dit contact?

Nee.

7

Met wie heeft u overlegd over de eerste en de tweede versie van de klokkenluidersbrief en wanneer? Heeft u hierover overleg gevoerd met andere mensen dan uw ambtelijke staf? Zo ja, met wie, wanneer en wat was de strekking van dit contact?

Van de originele brief van 10 november 2014 is nooit vastgesteld dat die is verstuurd dan wel is aangekomen bij de Tweede Kamer. Ik heb deze brief in ieder geval nooit onder ogen gehad en hierover kan dan ook vanzelfsprekend niet overlegd zijn. Een kopie van deze brief is op 29 mei 2015 door een redacteur van Nieuwsuur onder strikte vertrouwelijkheid aan mij overgedragen om na te gaan of de brief eerder was binnengekomen bij de Tweede Kamer. Dit is direct na ontvangst getoetst bij het hoofd stafdienst, mijn woordvoerder, het secretariaat en een paar mensen van de griffie.

8

Heeft u over de klokkenluidersbrief in enige versie dan ook contact gehad met leden van de Tweede Kamerfractie van de VVD? Zo ja, met wie, wanneer en wat was de strekking van dit contact?

Nee.

9

Hoe kwam u na confrontatie met de inhoud van de anonieme brief tot de beoordeling dat het een storm in een glas water betrof zoals verzonden in een sms-bericht op 28 mei 2015, terwijl het derde deel van de motie-Slob c.s. (Kamerstuk 34 000 VI, nr. 72) expliciet voorziet in een duidelijke informatieverstrekking aan de Tweede Kamer?

HZ is Halbe Zijlstra, de fractievoorzitter van de VVD, de fractie waar ik zelf onderdeel van ben. De tekst «storm in een glas water» slaat op de wijze waarop het gesprek met de journalist tot stand is gekomen en niet op de inhoud van de kopie van de brief die de journalist van Nieuwsuur mij op 29 mei 2015 voorlegde.

10

Waarom heeft u geen melding gemaakt aan de Minister van Veiligheid en Justitie en/of de voorzitter van de onderzoekscommissie over de anonieme brief met daarin informatie over de betaling van de schikkings-overeenkomst en de kopie hiervan die u, na deze te hebben gelezen tijdens een gesprek met de heer Haan, heeft vernietigd?

De originele brief van 10 november 2014 heb ik nooit gezien voordat de journalist van Nieuwsuur mij op 29 mei 2015 een kopie voorlegde. Zoals ik tijdens de Raming d.d. 22 juni 2015 heb aangegeven is niet vast te stellen of de brief van 10 november door de schrijver ervan is verzonden of dat de brief bij de Tweede Kamer is aangekomen. Zie verder vraag 2 en 3.

11

Heeft u met toenmalig Staatssecretaris Teeven contact opgenomen over de anonieme brief met daarin informatie over de betaling van de schikkingsovereenkomst en/of de kopie hiervan die u na deze te hebben gelezen tijdens een gesprek met de heer Haan, heeft vernietigd? Zo ja, waarom, wanneer en wat heeft u besproken?

Nee. En bovendien: toen ik een kopie van de brief in strikte vertrouwelijkheid kreeg voorgelegd was dhr. Teeven geen Staatssecretaris meer.

12

Heeft u tijdens uw Voorzitterschap van de Tweede Kamer ooit inhoudelijk, niet zijnde over de planning van een debat bijvoorbeeld, contact gehad met de Minister-President, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Staatssecretaris van Financiën of een andere bewindspersoon over de zaak Cees H. en/of de hierboven genoemde anonieme brief en/of de kopie hiervan? Zo ja, waarom, wanneer en wat is precies besproken?
Ja. Ik heb de Minister van VenJ op 19 juni 2015 op de hoogte gesteld van het feit dat Nieuwsuur een uitzending zou maken over een vermeend aan mij verzonden anonieme brief inzake Cees H.; een brief die mij nooit heeft bereikt en waarvan de inhoud mij niet bekend was, tot Nieuwsuur mij op 29 mei 2015 een kopie van de brief voorlegde op voorwaarde van strikte vertrouwelijkheid.

13

Heeft u tijdens uw Voorzitterschap van de Tweede Kamer ooit inhoudelijk contact gehad met de toenmalige Kamerleden Van der Steur en/of Dijkhoff over de zaak Cees H. en/of de anonieme brief en/of de kopie hiervan? Zo ja, waarom, wanneer en wat is precies besproken?

Nee.

14

Waarom heeft u de kopie van de anonieme brief vernietigd na het gesprek met de heer Haan?

Zie het antwoord op vraag 2 en 3.

15

Waarom heeft u precies het tegenovergestelde gedaan van wat in de anonieme brief werd gevraagd, namelijk om deze niet te laten verdwijnen maar een einde te maken aan onjuiste informatievoorziening richting de Tweede Kamer vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie?

Zie het antwoord op vraag 2 en 3.

16

Heeft de redacteur van Nieuwsuur die u een afschrift van de anonieme brief heeft verstrekt die eerder werd vernietigd u expliciet gevraagd deze brief te vernietigen?

De originele brief heb ik nooit ontvangen en dus niet kunnen vernietigen. Zie ook het antwoord op vraag 3.

17

Was het vernietigen van de kopie van de anonieme brief die u gelezen heeft tijdens het gesprek met de heer Haan uw eigen idee of op verzoek van Nieuwsuur of de heer Haan zelf? Indien het laatste het geval is wat waren de redenen die hiervoor werden gegeven?

Zie het antwoord op vraag 3.

18

Waarom is er geen contact opgenomen met de onderzoekscommissie nadat u de anonieme brief over het bedrag van 4,8 miljoen onder ogen kreeg?

Zie het antwoord op vraag 2 en 3.

19

Waarom heeft u nagelaten de onderzoekscommissie te informeren over de inhoud van de brief die op 28 mei 2015 en 17 juni 2015 door u met de heer Haan is besproken en waarvan u een kopie heeft gezien, respectievelijk van hem gekregen, nu deze commissie enkele weken eerder was ingesteld?

Zie het antwoord op vraag 2 en 3. In het gesprek dat ik op 17 juni 2015 met de journalist voerde, is de brief niet opnieuw voorgelegd of besproken. Dat gesprek ging over de procedures binnen de Tweede Kamer betrekking hebbend op de omgang met anonieme brieven.

20

Waarom heeft u er niet alsnog voor gekozen om de aan u geadresseerde brief voor te leggen aan de Kamer, toen u op 17 juni 2015 opnieuw geconfronteerd werd met een brief die al dan niet eerder bij u was binnengekomen?

Ik werd op 17 juni 2015 niet opnieuw geconfronteerd met de brief. Zie ook het antwoord op vraag 19.

21

Hoe beoordeelt u uw eigen handelen inzake de zowel de vernietiging van de anonieme brief als de kopie daarvan in het licht van de aangenomen motie-Slob c.s. (Kamerstuk, 34 000 VI, nr. 72) die juist verzocht om het instellen van een onafhankelijke commissie van onderzoek met als doel volledige opheldering over de gang van zaken rond de schikkingsovereenkomst met Cees H.?

Zie het antwoord op vraag 2.

22

Zou u met de kennis van nu anders hebben gehandeld? Kunt u het antwoord toelichten?

Nee. Zie ook het antwoord op vraag 2.

23

Hoe gaat u in algemene zin om met aan u door een journalist vertrouwelijk ter hand gestelde informatie die u uit hoofde van uw rol als Voorzitter mogelijk ook met de Tweede Kamer zou moeten delen? Welke rol heeft dat gespeeld in uw beslissing de brief van de anonieme klokkenluider, die u opnieuw kreeg van de redacteur van Nieuwsuur, vertrouwelijk in ontvangst te nemen?

Tot mijn ontmoeting met de journalist op 29 mei 2015, had ik de brief nooit eerder gezien. Zie verder het antwoord op vragen 2, 3, 19 en 20.

24

Waarom heeft u bij de anonieme brief niet gehandeld volgens de normen, met betrekking tot archivering en politieke toetsing, zoals u heeft aangekondigd in de brief van 25 juni 2015?

Op het moment dat ik een kopie van de brief kreeg voorgelegd, golden die normen niet. Bovendien had ik strikte vertrouwelijkheid toegezegd. In de brief van 25 juni is een voorlopige procedure afgekondigd, waarin wordt voorzien in registratie, archivering en een inhoudelijke toetsing van anonieme brieven. Op 4 november heeft het presidium ingestemd met

een definitieve procedure inzake de omgang met anonieme brieven. Daarin is naast registratie, archivering en inhoudelijke toetsing geregeld dat anonieme klokkenluidersbrieven worden behandeld door de Commissie voor de verzoekschriften en de burgerinitiatieven. De toegezegde nadere uitwerking van de procedure in een «Regeling afhandeling anonieme post» ligt ter instemming voor in de Presidiumvergadering van 16 december 2015.

25

Deelt u de mening dat het enigszins merkwaardig is dat anonieme brieven met een dreigend karakter wel in handen werden gesteld van de Beveiligingsambtenaar van de Tweede Kamer, maar een anonieme brief met een aan de kaak stellend karakter niet naar de betrokken commissie werd doorgestuurd?

Zie het antwoord op vraag 24.

26

Wanneer kan de Kamer de definitieve regeling omgang met anonieme post inclusief toelichting verwachten?

Zie het antwoord op vraag 24.

27

Wat is uw reactie op de berichtgeving van NOS d.d. 10 december 2015 dat u om (de u) moverende redenen geen toestemming heeft gegeven om het betreffende citaat over de vernietiging conform de afspraak met de heer Haan in het rapport van de onderzoekscommissie op te nemen? Is dit juist en wat waren uw redenen hiervoor?

Ik ben gehoord door de Commissie Oosting. Van dat gesprek is een verslag gemaakt dat ik heb geaccordeerd. In het Reglement van de Commissie Oosting staat dat als de commissie citaten uit het verslag wil gebruiken in het rapport, zij daarvoor vooraf toestemming vraagt aan betrokkene.

De commissie heeft mij toestemming gevraagd voor het gebruik van twee «citaten» uit het gespreksverslag. Ik heb daar geen toestemming voor gegeven omdat de citaten niet letterlijk overeenkwamen met de tekst van het verslag en bovendien – doordat verschillende delen van het verslag mijns inziens te willekeurig aan elkaar waren geplakt – een onjuist beeld gaven van hetgeen ik de commissie heb verteld.

28

Wat is uw reactie op de feiten zoals gepresenteerd door Nieuwsuur over de anonieme brief? (<http://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2074335-extra-de-klokkenluidersbrief-en-de-schredder-van-de-tweede-kamer.html?title=extra-de-klokkenluidersbrief-en-de-schredder-van-de-tweede-kamer>)? Wat klopt er en wat niet? Kan het antwoord worden toegelicht?

Ik kan mij vinden in de weergave van de feiten zoals gepresenteerd door Nieuwsuur over de anonieme brief (zie ook de verklaring van Nieuwsuur d.d. 10 december 2015). In lijn met de expliciet toegezegde vertrouwelijkheid heb ik de kopie van de brief vernietigd.

29

Wat is uw reactie op het bericht op de website van de NOS van 10 december 2015 dat u niet door de heer Haan, respectievelijk medewerkers van het programma Nieuwsuur, gevraagd zou zijn de aan u ter hand gestelde anonieme brief te vernietigen? Hoe beoordeelt u de reactie namens de heer Oosting hierop zoals eveneens gepubliceerd op voornoemde website?

Zie mijn antwoord op vraag 27 en 28.

30

Wat is er allemaal geprobeerd om te achterhalen of de brief is ontvangen en wie deze gelezen heeft?

Zie het antwoord op vraag 7.

31

Was u op de hoogte van het onderzoeksrapport van Van Brummen van 26 mei 2014 ten tijde van de gesprekken met Haan van Nieuwsuur? Zo ja, waarom heeft u noch de heer Van Brummen, noch de Tweede Kamer, noch de Minister van Veiligheid en Justitie op de hoogte gesteld van de onjuiste informatie in dit rapport? *Nee, ik was niet op de hoogte van de inhoud van het rapport van Van Brummen, dat ruim een jaar eerder was gepubliceerd.*

32

Wie is HZ aan wie u na afloop van het eerste gesprek met de heer Haan van Nieuwsuur over de klokkenluidersbrief het sms-bericht stuurde: «storm in een glas water»? Wat bedoelde u precies met storm in een glas water? Welke storm had u verwacht?

Zie het antwoord op vraag 9.

33

Aan wie heeft u de sms gestuurd waarin stond dat de anonieme brief een storm in een glas water was? Klopt het dat gaat om Halbe Zijlstra, gelet op de aanduiding «HZ»?

Zie het antwoord op vraag 9.

34

Wat bedoelde u inhoudelijk met deze sms? Waarom vond u dit een storm in een glas water, gelet op de zorgwekkende inhoud ervan? Bent u nog steeds dezelfde mening over de betreffende brief toegedaan? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Zie het antwoord op vraag 9.

35

Waarom heeft u contact gehad met deze ontvanger van het sms bericht over de anonieme brief? Wat was de aanleiding voor deze sms? Welk (sms) contact ging hieraan vooraf en wat ontving u nadien als reactie van HZ?

Zie het antwoord op vraag 9.

36

Heeft u vaker contact gehad met deze sms ontvanger over de zaak Cees H.? Zo ja, waarom en wanneer heeft hierover contact plaatsgevonden? Wat is er precies gewisseld?

Nee.

37

Heeft u nog met anderen dan HZ (al dan niet per sms) contact gehad over deze zaak? Zo ja, met wie en wat heeft u besproken?

Zie het antwoord op vragen 9 en 12.